

12 februari 2016

Donderdag 11 februari mocht ik een van de panelleden zijn bij het crowdfundingcafe van **Crowdfundinghub**. Veel discussie over de mogelijkheden voor crowdfunding in de culturele en creatieve sector. Na afloop wil ik een paar gedachten hierover delen.

Crowdfunding is in Nederland een heel snel groeiende vorm van financiering. Tot nu toe verdubbelt elk jaar het bedrag wat in **crowdfunding** omgaat. In 2015 zo'n 128 miljoen.

Is dat ook zo voor de culturele en creatieve sector? Niet helemaal: in 2015 steeg het bedrag naar 9,5 miljoen besteed aan 856 projecten, gemiddeld zo'n €11.000 per project. Dat is wel een flinke stijging: 80% in volume en bijna 60% per project. Waar die laatste stijging in zit, is niet duidelijk.

Wat wel opvalt is dat maar 7,5% van alle omzet in crowdfunding gaat naar de creatieve en culturele sector, terwijl 23% van alle projecten plaatsvindt in die sector. Hoe kan dat?

Dat is simpel: bij ondernemingen is het gemiddelde bedrag dat gecrowdfund wordt ruim €90.000, acht keer zo veel. En crowdfunding voor ondernemingen maakt 85% uit van het totaal. Daarin zit de bulk van de groei aan crowdfunding. De banken laten het afweten bij het financieren van startende en kleinere bedrijven en dus neemt het lenen aan bedrijven via crowdfunding een enorme vlucht.

Dat is dus het verschil tussen donaties en lenen. In de culturele sector gaat crowdfunding bijna alleen om donaties, om giften. **Voordekunst** doet het hierin heel goed en heeft bijna een monopoliesituatie opgebouwd in de sector. En veel kunstenaars en kleine instellingen leven van projecten tot project, dus dat past hier heel goed bij. De vraag is natuurlijk of dit van project tot project leven op den duur houdbaar is voor veel kunstenaars, het is niet bepaald een duurzaam verdienmodel.

Maar wat dan? In de cultuursector gebeurt (te) weinig aan ondernemingsfinanciering. Er zijn leningen, bijvoorbeeld bij het **Fonds Cultuur+Financiering**, maar niet via een vorm van crowdfunding die is afgestemd op deze sector. De vraag is natuurlijk of hier een nieuw platform voor moet komen, er zijn al veel te veel platforms in Nederland,

minstens 80, en de meeste zijn op den duur niet levensvatbaar. Bij een commissie van 5-10% is er een heel grote massa aan projecten nodig om als platform voldoende omzet te maken om zelf levensvatbaar te zijn. Veel platforms hebben nu subsidies nodig of investeerders met diepe zakken om te blijven draaien.

Uiteindelijk draait het om de financieringsbehoefte van de sector en hoe je daarin kunt voorzien. Een sector waar de afgelopen jaren ruim 500 miljoen op is bezuinigd (200 miljoen landelijke overheid, ruim 70 miljoen provincies, 250 miljoen op lokaal niveau) kan niet meer volstaan met het alleen denken in subsidies en giften. Crowdfunding alleen, donaties of leningen, is niet hét antwoord. Het gaat om het maken van combinaties van verschillende soorten financiering.

Maar naar mijn idee is daarvoor ook een plek nodig waar lenen aan de culturele en creatieve sector via crowdfunding mogelijk wordt. Er zijn genoeg ondernemers en professionals in Nederland met hart voor de sector die dit een spannend idee zullen vinden.